

De Boterhof

Leen Baars

Toen hij mij een hand gaf, voelde ik hoe zijn grote gouden zegelring zich bijna opzettelijk in mijn hand drukte.

Ik ben niet op deze wereld gezet met een werkend reukvermogen maar anders had ik ongetwijfeld zijn scherpe aftershave geroken waarmee hij zich deze vroege ochtend mee besprenkeld had. Als ik al niet geïmponeerd was geweest dan was ik dat wel geworden door zijn enorme verschijning. Onberispelijk gekleed in driedelig blauw/grijs kwam hij mijn gespreksruimte binnen, gooide de sleutels van zijn nieuwe Lexus IS 220d op tafel en ging voor het raam staan, waardoor het donker leek te worden.

"Fijn dat u kon komen", hoorde ik mijzelf nederig zeggen.

Gekleed in mijn afgetrapte spijkerbroek en oude sweater, geheel klaar voor de handvaardigheid les voelde ik zijn afkeurende blik.

"Wilt u koffie" ? Gevolgd door een niet bij mij passende semi populaire opmerking in de hoop de man te kunnen ontdooien: *"Alles d'rop en d'r aan"?*

"Ongetwijfeld beneden zijn stand, zo'n plastic bekertje" dacht ik bij mezelf toen ik de koffie in de docentkamer ging halen. Ik voelde de noodzaak om tegen de enige collega die op dit vroege uur in de docentenkamer aanwezig was een vage opmerking te maken: *"Nou,*

dat gaat wat worden". Alsof ik me probeerde op te laden voor het gesprek.

"Als jij morgen toch die vader van Karel spreekt, vraag dan gelijk even of hij de daad bij het woord kan voegen ivm die sponsoring van de musical", had mijn adjunct mij gisteren meegedeeld. *"Draai 'em maar een poot uit. Kan hij best hebben"*.

Karel was inmiddels 5x te laat gekomen en ivm zijn gedrag diverse keren uit de les verwijderd. Omdat wij de ouders als belangrijke bondgenoot zien in onze missie om onze vmbo-groen leerlingen een succesvolle loopbaan te bieden, had ik de ouders middels een brief uitgenodigd.

Na drie keer te hebben afgezegd via zijn secretaresse, stemde de vader van Karel uiteindelijk toe om voor schooltijd *"wel even langs te komen"*. *"U hebt geluk"*, zei hij door de telefoon, *"mijn zakenreis naar Uruguay is een week uitgesteld"*.

Ik zette de koffie in een plastic bekertje (*"Zwart zoals het bedoeld is"*) voor hem neer. UP via DOWN ging het door mijn hoofd zoals ik geleerd had tijdens mijn opleiding contextuele leerlingbegeleiding. Dat DOWN ging wel lukken, maar dat UP?

Tijdens de opleiding had ik in diverse oefensituaties en rollenspellen pijnlijk moeten ervaren dat ik met dominante mannen gezien mijn gezin van herkomst veel moeite heb.

Mijn erfgoed moet ik op dit punt nog uitzuiveren.

Mijn ouders hebben elkaar leren kennen in "de Boterhof". Een straat waar alleen maar grote arme families woonden die afhankelijk waren van giften van de kerk.

Grootgebracht met de erfenis dat de Rijken (rijke kakkers, zei mijn moeder altijd...) alleen maar rijker worden ten koste van "ons gewonen mensen", ben ik door mijn opleiding gaan beseffen hoe loyaal ik nog steeds ben aan mijn "stand".

Inmiddels behoorlijk opgeladen ben ik er klaar voor om de vader van Karel de rekening van mijn ouders te presenteren. Als hij de koffie uitdrukkingsloos opzij schuift, begint het bij mij al te kriebelen. (Mijn "wormen en maden" noemt mijn opleider Ard Nieuwenbroek dat als verbastering van "normen en waarden"). In hoeverre zal mij dit belemmeren om tot een goede dialoog te komen met deze man?

"Ik vind dat dit schooltje zich wel erg snel druk maakt. Gespecialiseerd als jullie zijn in het werken met adolescenten weten jullie toch ook dat een beetje oppositioneel gedrag er gewoon bij hoort? Sterker nog, in onze kringen leren we onze kinderen risico's te nemen..."

In de pogingen mijn "wormen en maden" onder controle te houden schieten er in een paar seconden diverse reacties door mijn hoofd:

Verdedigend: *"Wij maken ons heus niet druk om niks! Karel moet zich aan onze regels houden"*.

Slijmerig (als toekomstige sponsor): *"Natuurlijk, u heeft gelijk... met Karel zal het allemaal wel goed komen, maar hij zal zich toch ook een beetje aan onze regels moeten houden"*.

"Hoe is Karel Thuis"? Gooi ik er uit.

"Doet u nu maar uw dingetje, dan regelen wij het thuis wel", terwijl hij met zijn hand de beschadigde vergadertafel inspecteert...

Weerstand bij vader, irritatie bij mij. UP via DOWN dan maar... vader in de positie brengen dat hij de richting van het gesprek bepaalt waarbij ik de regie houd. In een poging het machtsverschil in evenwicht te brengen....

Ik besluit de ongemakkelijke situatie te benoemen.

Mijn tekst dragend met mijn lichaamshouding: *"Ik heb het idee dat u veel kritiek hebt op de regels van de school en de vragen die ik u stel...?" Dit belemmert ons om over de gezamenlijke aanpak van de problemen van Karel, thuis en op school te komen. Vind u het goed dat we daar eerst wat tijd aan besteden?..."*

Vervolgens ga ik achterover zitten.

Op het moment dat ik denk de aandacht van vader nu echt te pakken te hebben, worden we onderbroken. Gealarmeerd door een mogelijk stil alarm klapt vader geroutineerd zijn nieuwste Nokia open en leest zijn SMS bericht.

"Ik moet gaan..." zegt hij terwijl hij haastig opstaat. *"..problemen met een van mijn vestigingen op de Maasvlakte..."* Ik hoor 'de hete aardappel in zijn keel'.

Met de deurknop in zijn handen *"... Ik ga voor deze keer akkoord met uw voorwaarden en regels, hoewel ik van mening blijf dat een schorsing geen nut heeft..."*

Een vluchtige handdruk en hij is vertrokken. Terug naar zijn wereld, zijn cultuur, zijn bedrijf wat hij geërfd heeft van zijn schatrijke vader, die tot de notabelen van de omgeving behoorde en die hem met de beste bedoelingen heeft opgevoed. Terug naar zijn landhuis, de grootste van het eiland.

Weg uit een vmbo-cultuur waar hij zich niet thuis voelt, waar zijn zoon eigenlijk niet thuis hoort die in tegenstelling tot zijn oudere broers geen VWO diploma zal halen.

Een verbaasde leerlingbegeleider achter zich latend. Afkomstig uit een arbeiders gezin die door leningen en bijbaantjes zijn studie heeft bekostigd. Om zich, loyaal aan zijn afkomst, in het VMBO/LWOO onderwijs in te zetten voor leerlingen die het, net als hij vroeger, niet voor de wind gaat.

Geen Turks/ Marokkaanse cultuur verschillen, geen intergratie of taal problemen. Gewoon twee Hollandse mannen uit verschillende sociaal- economische Nederlandse culturen die niet samen kunnen communiceren. Over multicultureel gesproken.....

Leen Baars is gecertificeerd contextueel leerlingbegeleider en werkzaam op het Wellant College.